Länsstyrelserna

”Alla visste om det men alla visste olika”

Konsekvenser för enskilda när särskilda boenden avvecklas.

Regiontillsyn i fem län

Länsstyrelserna

Förord

Länsstyrelserna i Dalarna, Gävleborg, Värmland, Västmanland och Örebro har genomfört verksamhetstillsyn av avveckling av särskilt boende inom äldreomsorgen. Syftet med tillsynen var att få en bild av hur de enskilda upplevt och påverkats av denna avveckling.

I denna rapport sammanställs resultaten från de länsvisa granskningarna. Vår förhoppning är att innehållet i rapporten ska bidra till en förmedling av kunskaper och erfarenheter när det gäller avveckling av särskilda boenden inom äldreomsorgen.

Framförallt vill vi betona att avveckling av särskilt boende ställer stora krav på planering, genomförande och uppföljning under hela förändringsprocessen och på olika nivåer.

Sammanställning av denna rapport har gjorts av Anna-Stina Fors Sjödin Dalarnas län, Ann-Kristin Carlson Hansen Gävleborgs län, Christina Millner Värmlands län, Monica Hjertqvist Västmanlands län och Fisun Yavas Örebro län, äldreskyddsombud eller socialkonsulenter med inriktning mot äldreomsorg vid respektive länsstyrelse.

Rapporten publiceras juni 2006.

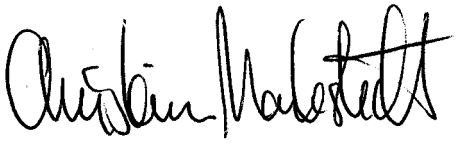

Christina Markstedt
Socialdirektör Gävleborgs län

SAMMANFATTNING **3**

1 BAKRUND **4**

2 SYFTE **4**

3 TILLVÄGAGÅNGSSÄTT **5**

4 RESULTAT **6**

4.1 OMFATTNING 6
4.2 KOMMUNALA BESLUT OCH HANDLINGAR, INFORMATION TILL ENSKILDA 6
4.3 INTERVJUER 7
4.3.1 Information *7*
4.3.2 Inflytande och delaktighet *7*
4.3.3 Blev det någon förändring *8*
4.3.4 Upplevelse av trygghet *8*
4.3.5 Hur blev det - sammantagen bedömning *9*
4.4 AKTGRANSKNING 9

5 ANALYS OCH SLUTSATSER **10**

Sammanfattning

I en rapport från Socialstyrelsen och Boverket från 2003 framgår att antal platser i särskilda boendeformer beräknas minska med 13 500, totalt i landet, under åren 2002-2005.

För att få en bild av hur enskilda upplevt och påverkats av denna avveckling, har tillsyn genomförts i 11 kommuner i Dalarna, Gävleborg, Värmland, Västmanland och Örebro län.

I tillsynen har kommunala beslut, handlingar och akter granskats och drygt 100 enskilda intervjuats. Syftet med tillsynen var dels att få en bild av hur kommunerna hanterat information, dokumentation och beslut i samband med att särskilt boende avvecklats och dels att få en uppfattning om hur kommunen verkar för att tillgodose den äldres rätt till särskilt boende. Länsstyrelsens utgångspunkt i tillsynen har varit rättsäkerheten för den enskilde och dennes upplevelse av genomförd förändring.

Resultat av granskningen visar att det finns politiska beslut och även beslutsunderlag för den avveckling som genomförts. Däremot saknas i de flesta fall en skriftlig tid- och genomförandeplan för hur avvecklingen konkret ska gå till och följas upp.

I Dalarna, Gävleborg, Västmanland och Örebro framkommer det i intervjuerna att den information som lämnats av kommunen gavs i ett sent skede av förändringsprocessen. I många fall uppfattade de enskilda inte att de hade något reellt val när de ställdes inför det faktum att det särskilda boende de bodde på skulle avvecklas. En avveckling av särskilt boende innebär allvarliga konsekvenser för de enskilda. På frågan hur enskilda sammantaget uppfattat förändringen svarar en dryg tredjedel att livssituationen är oförändrad. En knapp tredjedel anser att det har blivit sämre och lika många uppger att det har blivit bättre. Länsstyrelsen vill poängtera att konsekvenserna för enskilda och grupper noga bör analyseras, beaktas samt vägas in när beslut om avveckling fattas.

I Värmland där enskilda med omfattande insatser från hemtjänsten intervjuats visar resultatet att så gott som alla vill bo kvar hemma och att de är nöjda med insatser och bemötande från hemtjänsten.

Länsstyrelsen har konstaterat brister i den sociala dokumentationen och anser att det kan ha påverkat den enskildes rättsäkerhet i förändringsprocessen.

Länsstyrelsen vill i sina slutsatser uppmärksamma på att nästan en tredjedel av de berörda anser att det blivit sämre efter förändringen och att möjlighet till gemenskap med andra uppenbarligen har begränsats. Länsstyrelsen anser att det faktum att upplevelsen av trygghet, för lika många har påverkats negativt bör mana till eftertanke.

Den bästa bilden av hur förändringen upplevts ger de intervjuades egna ord, varför ett stort antal citat redovisas i rapporten.

1 Bakgrund

Enligt Socialtjänstlagen ska kommunen inrätta särskilda boendeformer för service och omvårdnad för de äldre som behöver särskilt stöd. Kommunen ska planera sina insatser för äldre och i planeringen samverka med bland annat landstinget. När insatser utformas ska den enskilde ges inflytande och kommunen ska, så långt det är möjligt, beakta den enskildes självbestämmande och integritet. Beslut och åtgärder som rör enskilda ska dokumenteras.

Länsstyrelsen ska följa socialnämndens tillämpning av socialtjänstlagen och har bland annat till uppgift att verka för att kommunerna planerar för att kunna tillgodose framtida behov av bistånd i form av hemtjänst och särskilt boende.

I en rapport från Socialstyrelsen och Boverket från 2003 framgår att antal platser i särskilda boendeformer beräknas minska med 13 500, totalt i landet, under åren 2002-2005. Den procentuella andel av särskilt boende för äldre som har eller ska avvecklas under samma period är för Dalarna ca 25 %, Gävleborg 7,6 %, Värmland 12,3 %, Västmanland 13,5 %, och Örebro 9,1 %.

För att få en bild av hur enskilda upplevt och påverkats av genomförd avveckling, har verksamhetstillsyn planerats och genomförts inom ramen för länsstyrelsernas regionsamverkan inom Dalarna, Gävleborg, Värmland, Västmanland och Örebro län. Den tillsyn som genomfördes i Värmlands län skilde sig något i syfte och genomförande eftersom den avveckling som genomförts där inneburit att det särskilda boendet upphört, till skillnad från övriga län, där flera boenden ”omvandlats” till ordinärt boende.

2 Syfte

Syftet med tillsynen var att få en bild av hur kommunerna hanterat information, dokumentation, beslut och verkställighet i samband med att särskilt boende avvecklats och blivit ordinärt boende. För Värmlands tillsyn var syftet att få en uppfattning om hur kommunen arbetar för att tillgodose den äldres rätt till särskilt boende.

Utgångspunkten för samtliga tillsyner har varit rättsäkerheten för den enskilde och dennes upplevelse av genomförd förändring.

3 Tillvägagångssätt

Gävleborg, Dalarna, Västmanland och Örebro

Länsstyrelsen har genomfört anmäld verksamhetstillsyn i sex kommuner, i fyra län där avveckling av särskilt boende har skett. Tillsynen har pågått under perioden september 2005 till januari 2006. För genomförandet har socialkonsulenter/ äldreskyddsombud från berörda län ansvarat.

Tillsynen har bestått av tre delar;

- Granskning av politiska beslut, beslutsunderlag, genomförandeplan och informationsmaterial
- Intervjuer med upp till tio enskilda i varje kommun
- Granskning av de intervjuades personakter

Granskning av politiska beslut och personakter liksom genomförande av intervjuer och bedömning har följt fastställd granskning- och intervjumall, se bilaga. Kommunerna har själva valt ut de personer som länsstyrelsen intervjuat. Av dessa hade en del flyttat till ett annat särskilt boende och en del bodde kvar i den fastighet som nu var ordinärt boende.

Utöver detta har länsstyrelsen begärt in uppgifter om hur många som var berörda av aktuell avveckling och hur många av dessa som valt att flytta respektive bo kvar på det avvecklade boendet.

Resultatet av tillsynen redovisas dels i beslut till respektive nämnd och dels i denna regionövergripande rapport. I tre kommuner har resultatet även återkopplats muntligt till ansvarig nämnd.

Värmland

Länsstyrelsen har genomfört anmäld verksamhetstillsyn i fem kommuner. Tillsynen har pågått under perioden april till december 2005. För genomförandet har socialkonsulenter/äldreskyddsombud ansvarat.

Tillsynen har bestått av;

- Intervjuer med 45 enskilda samt intervjuer med 13 biståndshandläggare

Resultatet av tillsynen redovisas i beslut till respektive nämnd och i en länsgemensam rapport samt i denna regionövergripande rapport.

Under 2006 kommer Länsstyrelsen i Värmland som en fortsättning av tillsynen genomföra granskning av;

- övergripande mål och riktlinjer för äldreomsorgen samt riktlinjer och kriterier för inflyttning till särskilt boende
- granskning av avslagsbeslut gällande särskilt boende, fattade under 2004.

4 Resultat

4.1 Omfattning

Gävleborg, Dalarna, Västmanland och Örebro

Vid tidpunkten för avvecklingen bodde 282 personer på de aktuella enheterna. Av dessa flyttade knappt 30 % till annat särskilt boende medan övriga bodde kvar efter genomförd avveckling. I en kommun var det några personer som önskat flytta till ett annat särskilt boende men i brist på platser fortfarande bodde kvar.

I tillsynen har 53 personer intervjuats, 37 kvinnor och 16 män. Vid en fjärdedel av intervjuerna har anhöriga deltagit. Alla utom två av de intervjuade hade insatser från kommunen vid tidpunkten för intervjun. Granskning av de intervjuades personakter har därefter genomförts.

Värmland

I tillsynen har 45 personer i ordinärt boende intervjuats, 29 kvinnor och 16 män. De intervjuade hade mer än 20 timmar hemtjänst beviljad varje vecka. Länsstyrelsen gjorde slumpvist urval ur kommunens listor.

4.2 Kommunala beslut och handlingar, information till enskilda

Gävleborg, Dalarna, Västmanland och Örebro

Politiska beslut om avvecklingen finns i samtliga kommuner och i fyra kommuner redovisas även beslutsunderlag med konsekvensbeskrivningar. I en kommun upprättades en konsekvensbeskrivning först efter det att beslutet tagits och i en kommun saknades konsekvensbeskrivning helt. En tid- och genomförandeplan som beskriver hur förändringen konkret ska genomföras och följas upp finns i två kommuner.

Skälet till avveckling uppges i tre kommuner vara krav på besparingar i socialnämndens verksamhet. I övriga kommuner framgår inte skälet till avvecklingen i redovisat material.

Skriftlig information har tagits fram och lämnats till enskilda i samtliga kommuner men innehåll och tydlighet varierar. I en kommun bedömdes informationen som undermålig I de flesta kommuner lämnades skriftlig information till enskilda först sedan beslut om avveckling var fattat. Information har skickats och/eller överlämnats till de enskilde och/eller dennes anhöriga. I de flesta kommuner har skriftlig information tagits fram både centralt i förvaltningen och lokalt på enhetsnivå.

Muntlig information har lämnats på lite olika sätt. Stormöte där politiker och tjänstemän informerat om förändringen är ett vanligt sätt, hembesök där information lämnats personligt till den enskilde är ett annat sätt. I en kommun framgår att återkommande boenderåd genomfördes under hela avvecklingsprocessen.

4.3 Intervjuer

Gävleborg, Dalarna, Västmanland och Örebro

4.3.1 Information

Skillnaden är stor när det gäller hur de intervjuade uppfattat den information som lämnats i samband med avvecklingen. De flesta känner till eller har deltagit i någon form av stormöte där ledningen eller politiker informerat om förändringen. I de flesta kommuner lämnades denna information först sedan beslut om avveckling var fattat. Enhetschef, biståndshandläggare och fastighetsbolag är exempel på övriga som informerat.

För en del är det svårt att minnas hur informationen gick till men några ger klart uttryck för att de tycker att informationen var dålig. Flera berättar att de läste i tidningarna och det kom olika rykten i omlopp innan de riktigt visste hur det skulle bli. Skriftlig information uppger en del att de fått, andra minns inte riktigt eller hänvisar till att deras anhöriga eller god man nog fick sådan information. I en kommun fick de brev från äldreomsorgschefen då avvecklingsprocessen redan var i gång. I två kommuner uppger samtliga att de fått muntlig information. Flertalet, men inte alla, uppger att de fått besök av ansvarig enhetschef eller en handläggare under något skede av förändringsprocessen.

Några kommentarer;
”Alla visste om det men alla visste olika”
”Vi blev ledsna och tänkte att vart ska vi nu ta vägen”
”Anhöriga reagerade starkast på förändringen”
”Chefen var bra och lyhörd och lämnade bra information”
”Personalen var dåligt informerade och kunde därför inte ge så mycket information.”
”Kommunen borde ha undersökt mer hur det skulle bli, det gick för fort.”

4.3.2 Inflytande och delaktighet

I en kommun är det ingen av de intervjuade som upplevt att de haft några valmöjligheter eller blivit tillfrågade om hur de ser på sin situation. I övriga kommuner uppger merparten att det alternativ som stod till buds var att flytta till ett annat särskilt boende. Många av de intervjuade upplevde att bo kvar inte var något reellt val.

Några ger uttryck för att det var svårt att överblicka konsekvenserna av förändringen, oavsett hur de valde. Ungefär hälften tycker att kommunen efterfrågat deras synpunkter och lyssnat på dem. I några kommuner har de som valt att flytta även fått välja vilket särskilt boende som de ska flytta till. De flesta säger att biståndshandläggaren vid ett hembesök förklarat att det blev fråga om hemtjänstinsatser i stället för särskilt boende om de valde att bo kvar. Uppfattningen att processen gick för fort delas av många och en del ger uttryck för både ilska och sorg över att de tvingas till en oönskad förändring.

Några kommentarer;
”Kommunen bestämde själva hur det skulle vara”
”På två veckor skulle vi flytta”
”Det fanns platser här och där, det var bara att ta en”
”Jag hade helst bott kvar, känner mig tvångsförflyttad”
”Jag behövde personal dygnet runt så det var bara att flytta”
”Allt gick så snabbt”
”Jag fick själv ta reda på vad jag hade för rättigheter via mina anhöriga.”

4.3.3 Blev det någon förändring

På frågorna om hur förändringen påverkat ekonomi, tillgång till personal, hjälp i vardagen och hälso- och sjukvårdsinsatser svarar 51 % att det är oförändrat medan 27 % anser att det har blivit sämre och 18 % att det blivit bättre. Genomgående är att de som bor kvar med hemtjänstinsatser anser att har blivit sämre eller är oförändrat. Däremot anser de intervjuade som flyttat till ett annat särskilt boende att det har blivit bättre eller är oförändrat.

Exempel på sådant som blivit sämre för dem som bor kvar är tillgång till personal, längre väntan på hjälp, dyrare mat och mindre underhållning och gemenskap. Hälso- och sjukvårdsinsatser har blivit krångligare att få tillgång till när de inte längre kan kontakta kommunens sjuksköterska. Sådant som uppges ha blivit bättre av dem som flyttat till ett annat särskilt boende är bättre tillgång till personal och till hälso- och sjukvårdsinsatser.

Några kommentarer;
”Det var trevligare förr när vi åt tillsammans”
”Personalen måste skynda sig så, nuförtiden”
”Jag får ringa två tre gånger innan de kommer och förr kunde vi gå och dricka kaffe tillsammans, så är det inte nu förtiden”
”Det är nog bättre här, fast det var jobbigt i början när jag flyttat”

4.3.4 Upplevelse av trygghet

Svaret på om upplevelsen av trygghet har påverkats, skiljer sig något mot svaren om de mer konkreta förändringarna. 40 % anser att upplevelsen av trygghet är oförändrad medan 36 % tycker att den minskat och ca 23 % att den ökat. Genomgående är det så att de som bor kvar med hemtjänstinsatser anser att upplevelsen av trygghet är oförändrad eller har minskat och de som flyttat till ett annat särskilt boende anser att upplevelsen av trygghet är oförändrad eller har ökat.

Några kommentarer;
”Man är osäker nu, förut hade jag personal i närheten om jag behövde hjälp, nu vet man inte var de finns, man blir väldigt ensam”
”Det var tryggare förr, nu går larmet genom någon central, förr gick det till personalen direkt”
”Det känns som att personalen är närmare nu, hon blir mer ompysslad här”
”De har flyttat runt personalen på det nya boendet så att alla ska lära känna alla, det blir så oroligt”

4.3.5 Hur blev det - sammantagen bedömning

Gävleborg, Dalarna, Västmanland och Örebro

På frågan om hur de sammantaget tyckte att det blev efter förändringen fördelar sig svaren jämt. 36 % av de intervjuade tycker att situationen är oförändrad, 30 % att det har blivit bättre och lika många uppger att det har blivit sämre. Resterande svarar ”vet inte” på frågan.

Flera av de som bor kvar på det avvecklade boendet tycker att det har blivit ödsligt och tomt i huset och de saknar de gemensamma aktiviteter som anordnades tidigare. Några säger att det blivit krångligare att få tag i sjuksköterskan och flera att de ofta får vänta på hjälp numer. De som flyttat ger uttryck för att det inte blev så tokigt när de väl kommit på plats på det nya boendet och flera tycker att sjukvården fungerar bättre på det nya boendet.

Några kommentarer;
”Det är ingen större skillnad, nu tycker jag att det är bra”
”Jag trivdes bättre på det förra stället, det här är inget boende”
”Nu är det sällan man träffas, många går aldrig utanför sitt rum”
”Saknar det förra boendet, det var mer hemlikt”
”Det är bättre här, hon har mer folk i kring sig nu”
”På det nya boendet finns det underbar personal som bryr sig”
”Är lycklig över mitt nya boende, får hjälp med allt jag behöver”
”Förändringen gick perfekt, jag fick hjälp med allt”

Värmland

I intervjuerna framkom att majoriteten av de tillfrågade brukarna hade en uttalad önskan att bo kvar hemma. En del av dessa önskade så göra för all framtid och en del så länge det fungerade så bra som det gjorde i dagsläget.

Flertalet av de intervjuade hade inte diskuterat med biståndshandläggaren om möjligheten att ansöka till särskilt boende. Skälet till detta uppgavs vara att de inte upplevt att det funnits behov av detta.

De allra flesta var nöjda med hemtjänstpersonalen och hur insatserna utfördes. De flesta uppgav att de hade förtroende för personalen och många av de tillfrågade upplevde också att hemtjänstpersonalen hade tillräcklig utbildning och personlig lämplighet för arbetet. Några av de intervjuade påtalade dock att personalen ofta var stressade, hade ont om tid och mycket att göra.

4.4 Aktgranskning

Gävleborg, Dalarna, Västmanland och Örebro

Av de 53 personakter som granskats rör 29 akter personer som flyttat till annat särskilt boende och 24 akter personer som bor kvar på det avvecklade boendet, de flesta med hemtjänstinsatser.

I 38 av akterna framgår att den enskilde hade ett beslut om särskilt boende vid tidpunkten för förändringen. Varför beslut saknades för övriga har inte närmare granskats i denna tillsyn.

I 15 av de 24 akter som rör personer som bor kvar med hemtjänstinsatser har nya beslut om hemtjänst fattats i samband med avvecklingen. I två kommuner saknas genomgående nya beslut för denna grupp.

I 33 av akterna framgår den enskildes syn och önskemål i samband med förändringen. I två av de granskade kommunerna saknas helt dokumentation om den enskildes önskemål och syn på sin situation.

I 20 av akterna framgår inom vilken tidsram förändringen genomförts. I övriga akter saknas uppgifter om detta.

Brister i löpande journalanteckningar finns i flertalet kommuner. I tre kommuner finns uppenbara svårigheter att följa vad som hänt den enskilde över tid, vilken information som lämnats och vilka som har deltagit i den planering som genomförts. I en kommun har kommunen angivit att omprövning av insatser sker på grund av att det särskilda boendet ska avvecklas.

5 Analys och slutsatser

När det gäller den tillsyn som genomfördes i Värmland konstaterar länsstyrelsen att de flesta av de intervjuade känner sig trygga i sitt boende och med de insatser de får från hemtjänsten. Detta är positivt och visar att även personer med omfattande behov av insatser kan få sina behov tillgodosedda på ett bra sätt i ordinärt boende. Samtidigt konstateras att de svårt fysiskt sjuka och personer med demenssjukdom saknas i intervjuunderlaget, vilket kan ha påverkat resultatet.

Goda bostäder som tillgodoser individens behov och är anpassade till den enskildes förutsättningar, till exempel funktionshinder, är viktigt för äldres välbefinnande. Det är därför angeläget att kommunerna vid planering av bostadsförsörjningen kartlägger och planerar för att kunna tillgodose dessa behov på ett bra sätt. Inom ramen för denna skyldighet har kommunen handlingsfrihet att anpassa verksamheten efter lokala förutsättningar och behov. Beslut att avveckla ett särskilt boende sker således inom ramen för det kommunala självstyret.

När särskilt boende avvecklas påverkas både de direkt berörda och deras anhöriga men även andra som har eller kan komma att behöva insatser från kommunens socialtjänst. I planeringen är det självklart viktigt att uppmärksamma hur behov av insatser i ordinärt boende påverkas om antal platser i särskilt boende förändras. Av granskningen framgår att det finns politiska beslut och även beslutsunderlag för den avveckling som genomförts. Däremot saknas i de flesta fall en skriftlig tid- och genomförandeplan för hur avvecklingen konkret ska gå till och följas upp. Länsstyrelsen anser att det vid förändringar av befintlig verksamhet är viktigt att en genomförandeplan upprättas. På så sätt blir de olika aktiviteter som förekommer i förändringsprocessen tydliga för alla inblandade.

Vid förändringar av olika slag är det viktigt att informationen är tydlig, lättillgänglig och ges kontinuerligt. Information om omsorgernas innehåll är ofta en förutsättning för att den enskilde eller dennes ställföreträdare ska kunna hävda sina rättigheter. När förändringar sker som påverkar den enskilde på ett genomgripande sätt är det särskilt viktigt att socialtjänsten förvissar sig om att den enskilde förstått innebörden av informationen.

Av de handlingar som granskats framgår att skriftlig och muntlig information tagits fram och lämnats i samtliga kommuner. Hur denna information uppfattats av den enskilde eller när informationen nått den enskilde är dock svårt att få en bild av eftersom det endast i cirka hälften av de granskade akterna finns kontinuerligt förda journalanteckningar.

När avveckling av särskilt boende sker är den enskildes möjlighet att påverka begränsad och enskilda ställs inför ett val, vars konsekvenser kan vara svåra att överblicka. Länsstyrelsen konstaterar att valmöjligheten för den enskilde bestod i att flytta till ett annat särskilt boende eller att bo kvar med eventuella hemtjänstinsatser. För många av de intervjuade var detta inget reellt val eftersom deras behov var av sådan omfattning att ett särskilt boende upplevdes av dem som enda alternativ. Med tanke på den stora förändring ett beslut om avveckling innebär, borde konsekvenser för enskilda ha uppmärksammats, följts upp och dokumenterats tydligare än vad som framkommit i denna tillsyn.

Hur de enskilda upplevt förändringen varierar från person till person. Gemensamt är dock att det varit en icke önskvärd förändring, något som de inte räknat med. Det faktum att 30 % av de intervjuade anser att det blivit sämre efter förändringen manar till eftertanke. Länsstyrelsen konstaterar att flera äldre upplever att deras möjlighet till gemenskap med andra har begränsats och att upplevelsen av trygghet, för så många som en tredjedel av de intervjuade, har påverkats negativt.

De enskilda som varit berörda av avvecklingen borde alla ha haft beslut om särskilt boende. Länsstyrelsen konstaterar att en verksamhetsförändring i sig inte är skäl att ompröva ett gynnande beslut och anser att dokumentation i ärendet tydligt måste påvisa att så inte skett. Självklart ska, om den enskilde ansöker om detta i den uppkomna situationen, ny utredning och nytt beslut om hemtjänstinsatser dokumenteras.

Dokumentation ska utvisa beslut och åtgärder som vidtagits i ärendet samt faktiska omständigheter av betydelse. Länsstyrelsen konstaterar att uppenbara brister funnits i den sociala dokumentationen i flera kommuner. När handläggning och genomförande av ett ärende inte dokumenteras på ett korrekt sätt kan detta leda till att rättsäkerheten för enskilda sätts ur spel.

Syftet med denna tillsyn var att utifrån den enskildes perspektiv få en bild av hur kommunen har hanterat avvecklingen av särskilt boende. I två av kommunerna har kritik riktats mot ansvarig nämnd för att avvecklingen inte skett på ett för den enskilde rättssäkert sätt. I en kommun har tydliga förbättringsområden påvisats avseende dokumentation. I övriga kommuner kan konstateras att avvecklingen

genomförts på ett rättssäkert sätt men trots det kan ett flertal negativa konsekvenser för enskilda påvisas.

Avslutningsvis konstaterar länsstyrelsen att avveckling av särskilt boende ställer stora krav på planering, genomförande och uppföljning under hela förändringsprocessen och på olika nivåer. Risker och konsekvenser bör uppmärksammas och dokumenteras både på individuell och på strukturell nivå.

Länsstyrelserna

Dalarna
Gävleborg
Värmland
Västmanland
Örebro

För mer information eller för att beställa fler exemplar, kontakta någon av de fem länsstyrelserna nedan:

Länsstyrelsen
i Dalarnas län
Rapport 2006:16
Adress: 791 84 Falun
www.w.lst.se

Länsstyrelsen
i Gävleborgs län
Rapport 2006:17
Adress: 801 70 Gävle
www.x.lst.se

Länsstyrelsen
i Värmlands län
Rapport 2006:13
Adress: 651 86 Karlstad
www.s.lst.se

Länsstyrelsen
i Västmanlands län
Rapport 2006:13
Adress: 721 86 Västerås
www.vastmanland.lst.se

Länsstyrelsen
i Örebro län
Rapport 2006:27
Adress: 701 86 Örebro
www.t.lst.se